

ELŐFIZETÉS:
Egész évre . . . 6 ft.
Fél évre . . . 3 ft.
Negyed évre 1 ft. 50 kr.
A lap szellemi részét illető küldemények a szerkesztőnek, anyagiak a laptulajdonosnak küldendők.

BÁCSKA.

MEGYEI KÖZÉRDEKŰ POLITIKAI KÖZLÖNY.

HIRDETÉSI DÍJ:
egy 1 hasábos petit sor 10 kr., többszöri hirdetésnél olcsóbb.
Nyiltér sora 25 kr.
Bélyegdj minden hirdetésnél 30 kr.
A hirdetések Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájában és a szerkesztőnél fogadtatnak el.
Kéziratok nem küldetnek vissza.

Egyes szám ára 10 kr.

Megjelen minden kedden és pénteken.

Egyes szám ára 10 kr.

Kövezetvámdíjak és forgalom.

Azon tanácskozás alkalmával előterjesztettek, mely a kövezetvámdíjtelek tárgyában tartott az utolsó napokban a városi tanács termében, akarunk néhány megjegyzést tenni. Tájékozásul szükségesnek tartjuk a következőket előre bocsátani:

A kövezetvám Zombor városánál úgy szedetik, hogy a sorompónál minden teherrel rakott kocsi 10 krt fizet, a vasuton és hajón érkező cikkek pedig métermázsánként két krajcárt.

Még az 1890. évi városi költségelirányzat tárgyalása alkalmával Barthal bizottsági tag indítványozta, miszerint azon anomália, hogy pl. a selyem ép oly vám alatt áll, mint a vas, szüntessék be, hozassanak be legalább szerényebb mértékben az értékvámok, hogy ezen uton is az adópótlék terhét leszállíthassuk.

Ezen indítvány elfogadtatván, a városi tanács több város, mint Szeged, Szabadka, Pécs stb. vámdíj szabásait beszerezte, melyek mind az értékvámok alapján készültek, és figyelemmel a közutak s vámokról szóló 1890. I. t. c. rendelkezéseire is, előterjesztést tett a törvényhatósági bizottságnak, hogy elvben mondaná ki az értékvámok behozatalát.

Ez meg is történt. A közgyűlés által kiadott bizottság azonban konkrét javaslatokat nem tett, mert az új teherárújszabás eredményét vélte bevarandónak.

Az e célból kitűzött három havi határidő leteltével a bizottság 21-én ismét összeült, még pedig ez alkalommal számos kereskedőt is meghívott, kik ugyan a törvényhatósági bizottság keretén kívül állanak, de kiket mint szakértőket kívánt meghallgatni.

Megvalljuk őszintén, hogy reánk nézve meglepő fordulat állott ezen tanácskozáson elő. Míg a kövezetvámdíjak szabályozása szóba került, csakis a finálissal érvek szerepeltek: vajjon nem lehet-e a kövezetvám több jövedelmet nyerni? A keddi tanácskozáson pedig nem egy tekintélyes hang a mellett emelt szót, hogy a nyers-terményekre vetett vámot a forgalom, hanyatló kereskedelmünk érdekében mérsékelni kell. Felhozott és helyesléssel találkozott, hogy városunk mindinkább elveszti azon centrális helyzetet

és az avval járó előnyöket, melyeket a vidéki forgalomra nézve még egy két évtized előtt bírt. És mind ennek indokul a kövezetvámot hozták fel. Ezen állítás egy új kérdést hoz felszínre, melylyel mindenkinek, ki a város érdekét szívén hordja, komolyan foglalkozni és ha e panasz valóban bizonyul, mielőbb segítenie is kell.

Eltekintünk azon körülménytől, hogy e panaszt érdekelt köröktől még sohasem hallottuk (évente habár szerényebb mérvű emelkedésből kövezetvámjövendelmünk és helypénzünknek erre nem is gondolhattunk), mert ennek okát a türelmességekben is véljük feltalálhatni, melyet az üzleti világ tanusít, áttérünk azon kérdésre, miből is áll a zombori forgalom?

Statistikai adatok nem állván még rendelkezésünkre, kénytelenek vagyunk az általános, hogy ne mondjuk tudományos felosztásból elindulva, részletezni azt.

A forgalomnak a kivételre vonatkozó részéről csak mellékesen kell említést tennünk, mert hiszen a kövezetvámval nincs sújtva, a helyi fogyasztás pedig, legalább tudunkkal, a kövezetvám által egyáltalán nem alteráltatva közvetlenül, a mennyiben az a mindenkori szükséglettől függ.

Számba veendő azonban a forgalom harmadik neme, az átkelő forgalom, mely a nyers-terményeket Zombor közvetítésével hozza a világpiacra, és mely a kiskereskedő szükségleteit a mi piacunkról szerzi be.

Hogy ezen forgalom csökkent, az kétségtelen. Nem kell egész nagyvárosi politikuskannak lenni, hogy belássuk, miszerint a szomszédos vasuti állomások, a nyers-termény-forgalom egy részét okvetlenül kell hogy magukhoz vonják, a ki pedig ismeri jelenlegi közlekedésünk kifejltségét, az nem fog csodálkozni azon, hogy most már az utolsó falubeli szatócsot is felkeresi a budapesti nagykereskedő utazója, ez onnan, és nem többé a vidéki városból szerzi be szükségleteit.

Ez így van Zomborban, ez így van egyebütt is. Sőt ha hozzátesszük, hogy a bácsme gyei vasuti hálózatnak Szabadka a központja, és számbavesszük, hogy a vízi forgalom szemben a vasutival, napról-napra csökken, bizonyos (ez igen szomorú) meglepéssel tapasztalhatjuk, hogy ke-

reskedelmi, forgalmi viszonyaink nem hanyatlottak oly mérvben, mint azt féltettük volna.

Végzetes hibának tartanók azonban következményeiben, ha mindezt a kövezetvám vernék el a port. Emlékeztünk csak vissza a hetvenes évek elejére, midőn kövezetvámokról még csak szó sem volt. Nem akkor kezdtek-e üzleti köreink a panaszt, hogy a gabona forgalomra Zombor mind inkább vesz jelentőségéből, egy Bajmok, Militics, Szt.-Iván túlszárnyalják?

A forgalmat erőszakolni nem lehet. Az megtartja rendes medrét, a hátrány pedig, mely Zombor és Militics közt van, mindig több két krajcárnál. Ez kétségtelen. Nézetünk szerint, ha a város anyagi érdekeire való tekintettel vámszállításról egyáltalán szó lehet, az legfeljebb is a sorompó vám mérsékelt leszállítására vonatkozhatnék.

Nem szabad ugyanis megfedelkezni arról, hogy Zombor város az ipar, a kereskedelem érdekei iránt soha sem volt mostoha. Hiszen, hogy egyébről hallgassunk, kereskedelmi iskolánk van ennek érdekében, terheli háztartásunkat ezek és ezekkel? Volt-e valaha iparos vagy kereskedelmi érdek, mely támogatást kérve elutasított? És hallottuk-e valaha (természetesen nem csak egy a malom alatt) azon panaszt, hogy a forgalom csökkenésének a kövezetvám az oka? mi legalább és velünk együtt igen-igen sokan azt hisszük, úgy tudjuk, hogy nem.

Nem szeretünk agrárpolitikát csinálni, azt az egyet azonban kénytelenek vagyunk e helyen is kijelenteni, hogy minden kör elveit, mely közjövendelmünk bármelyikét hamis zászló alatt a pótdó, és ebből kifolyólag elsősorban a földbirtokos osztály rovására csökkenti szándékoznak, a leghatározottabban fogjuk ellenezni.

Midőn azonban ezt tesszük kötelesség szerűen, rá akarunk utalni arra, mi módon kellene, lehetne hanyatló forgalmunkon segíteni, melyek azon eszközök, mik azon teendők, melyek e vám forgalmát jövőre fellendítenék, ezt esetleg legalább a közvetlen vidék emporiumává tehetnék.

De erről jövőre.

Merkur.

A „BÁCSKA“ tárcája.

Ablakodhoz...

Ablakodhoz vitt a bánat

Csöndes, tiszta estén,

— Elmerengtem tilinkó-szón,

Hulló csillag estén.

Vártam, vártam: kinyílik tán

Kis ablakod szárnya, —

— Sirt a szellő, mihtha szive

Volna és az — fújna.

Számláltam a muló perccet

És a futó órát,

— Hallgattam a hajlongató,

Susogó fu lombját.

Egyen-földön fény gyuladt ki:

Bolygó tüzek fénye,

— Egyedül csak kis ablakod

Maradt meg sötétbe.

Reménytelen, boldogtalan

Álltam, s jött az éjfel, —

— S ráborultunk ablakodra:

Én, — s a zokogó szél!

Erdélyi Zoltán.

LEVÉL AZ ÁLLAMFÜRDŐBŐL. *)

Tekintetes Szerkesztő!

Ön szives volt felszólítani, hogy írjak olvasóinak a szegedi államfürdőről, mert hát erre *bő alkalman* van és a *saját tapasztalataim* alapján írhatok.

Megteszem. Bácsország lakói kétségen kívül érdeklődnek is az államfürdő iránt. Legalább erre mutat, hogy három uri embert is küldtek már ide az államfürdő tanulmányozása végett. Azonban úgy látszik mind a három Bácskában érezte magát, mikor itt volt is, mert a jelentésükből egyebet alig lehetett kivenni, mint hogy *szíves üvegen* át tanulmányozták a fürdőt.

Megírom hát helyettük a jelentést én, mint a *ki mint visszacsó beteg*, már másodszer vagyok ide utalva.

A szegedi államfürdő a Vasas-Szent-Péter utcában fekszik. Magas, egy emeletes épület, kétöles kőfallal, négy vasajtóval ellátva, nehogy a fürdővendégeket a mostanában annyira garázdálkodó „ismeretlen tettesek” kirabolják.

Azok a bácskaikak, a kiket a zombori királyi orvos ide utal, jól teszik, ha kevés máhával utaznak. A klíma ugyanis itt oly kedvező, hogy sem kalap, sem lovaglóruha, sem színházi kukker, sem esernyő nem szükséges. Ez utóbbit behozni meg sem engedi a fürdőigazgatóság, mert az alapszabályoknak mindjárt az első pontja így hangzik:

„A jelentkező vendégek azonnal *szúrazra* tétetnek.”

Annál tanácsosabb azonban hat szem babot hozni *malmozás* végett. Ezt a szellemes és tilve végezhető társasjátékot ugyanis az igazgatóság ajánlja. Jó továbbá, ha az ide utalt vendég egy távesővet hoz magával, a melylyel éj idején a csillagokat, nappal pedig a szomszédban levő szép cigánymenyecskeket tanulmányozhatja.

Tulajdonképeni fürdő-szezon itt nincs. A vendégek télen, nyáron váltakoznak. Vannak azonban olyan vendégek is, a kik sem télen, sem nyáron nem váltakoz-

*) Melegen ajánljuk a Szegedre, államfürdőzni készülő zomboriaknak.

nak, hanem esztendőket töltenek itt a leggyöngédebb figyelem és *örizet* mellett.

Ezek az intézet súlyos betegei.

A mult nyáron két zombori paciens is volt itt: Pásó doktor, és a bácskai oroszlan címmel felrubázott Guszti.

Mind a kettő derék, kedélyes beteg. Oly szomorúságot hoztak magukkal Bácskából, hogy valamennyien Lindewieseben kezdtük érezni magunkat, a nélkül, hogy száraz zsemlyére lettünk volna utalva.

Mielőtt Pásó doktor idejött volna tüdőni, Guszti teljesen meghódította a vendégeket Bácsország részére.

Gyakori és izmos gesztikulációkkal illusztrált elbeszélései, a melyek az ő nem mindennapi hőstetteiről szólottak, felvillanyozták a kedélyeket. Herkules, Bayard, Orlandó Furioso és a történelem összes ismert és ismeretlen hősei beteg öszi legyekké törpültek mellette.

Különösen élénk tetszéssel találkozott egy képviselő választási epizód, a melyen Guszti a gyermekfej nagyságu bunkóval ellátott sétatálcáját, egy vele ellenkezni vakmerő uracsnak a fejéhez ütötte.

Az uracs természetesen azonnal szörnnyet halt. Lefordult a székről a földre.

Guszti egy jól végzett tett érzetében ballag kifelé, azonban, midőn visszapillant, nem csekély meglepetéssel veszi észre, hogy a leltűtt ur feltápázkodik a földről.

Mi természetesebb, minthogy Guszti sietett másodszer is agyonltni.

S miután így körülbelül hatszor egymásután teljesen agyonverte, palacsintává gyúrte és pozdorjává törte, az uracs a következő napon elég vakmerő volt őt bepanaszolni a törvényeséknél és száz forintokat fizettetni vele.

Sokkal keményebb feje van azonban ő neki magának. Ugyanazon a választáson egy oly rendkívüli lelkes és szellemes beszédet tartott, hogy a parasztok őt azonnal vállalkra kapták és fölemelték. A korcsma alacsony volt és Guszti feje erősen belettközött a ge-

A jogtudományi államvizsga és az ügyvédségi törvény. Az igazságügyi és közoktatási miniszterek megállapodtak a jogtudományi államvizsga eddigi rendszerének átalakítása s ezzel kapcsolatban az ügyvédségi törvény módosítása tárgyában s megállapodásuk legközelebb szakfőnökök által enquete elé terjesztvén, valószínűleg még ez év folyamán novelláris törvényjavaslat alakjában be foguak nyújtani a képviselőháznak. A tervezett átalakítás célja az, hogy a jogtudományi államvizsga kellő szigorítás s a tárgyak megfelelő megállapítása mellett azonos alapját képezze azon elméleti képzettség igazolásának, mely ugy a gyakorlati bírói, mint az ügyvédi vizsga letehetéséhez szükséges; s hogy ennek folytán mellőztessék az ügyvédi vizsgánál is a jogtudományi előfeltételének megkövetelése.

Mennyi katona van Magyarországon területén? A mai fegyverbe idején, a mikor minduntalan puszkapországu híreket hoz egyik-másik napilap, érdekes tudni azt is, hogy az ország területén hány tetteles katona van állandóan. Hivatalos adatok szerint 1890. dec. 31-ikén a magyar koronához tartozó országokban összesen 91.396 tetteles katona volt (beleszámítva a haditengerészetet is), és pedig 78.148 a szorosabb értelemben vett Magyarországon, 800 Fiume városában és területén, 12.451 Horvátországban és Szlavóniában. Ezek közül 6730-an a reichsrathban képviselt tartományokban voltak honosak. A magyar korona országában összeszámított tetteles katonaság fölözött 182 helységre, és pedig 157 helységben 1000-nél kevesebb, 25 helységben pedig 1000 és ennél több katonaság volt.

A magyarországi választók statisztikája. A Magyarország választó polgáraitól szóló 1891. évi statisztikai jelentést nemrég terjesztették föl a belügyminiszternek, illetőleg a miniszterelnöknek. Az érdekes jelentés a többi között elmondja, hogy az ország 63 megyéjében összesen 724.669 választó polgár van, az önálló törvényhatóságú és választási joggal bíró városokban pedig a választók száma 113.526. A választó polgárok száma tehát 1891-ben összesen 838.195, míg tavaly 846.202 volt.

A biztosítás reformja.

Tudvalévő dolog, hogy a biztosítási ügy Magyarországon példátlanul kusza, és szerencsétlen állapotba jutott. A verseny szabadságának örve alatt a könnyelműen vezetett, a közönséget lelkiismeretlenül kiaknázó s örökösön a bukás lehetőségével küzdő biztosító társaságok minden ellenőrzés, minden akadály nélkül tették tönkre, a régebben tisztességes irányzatú s fejlődő biztosítási üzletet, és pedig éppen azzal, hogy jó-hiszemőségük és tisztességes nevük minden üzletet leplez és megvédelmez.

A romlás általános minden biztosítási ágban, de egyik üzletágban sem tarthatunk oly nagy és komoly kalamitásoktól, mint az életbiztosítási üzletben. Az általános romlás és zavar láttán éppen nem tekinthetjük kizártnak, hogy amint már annyi biztosító társaság (Patria, Hungaria, Viktoria, Kronos stb.) megbukott Magyarországon, ugy ezután is lesznek biztosítási bukások. A bukott társaság fizetéseketelensége kevésbé sújtja a rövid lejáratok s kisebb díj fizetési kötelezettség mellett szerződő tűz- vagy jégbiztosítókat, mint az életbiztosítókat. Az életbiztosítás hosszú tartamu, — a fél néha sok évtizeden át minden megtakarított pénzét díjképen a biztosító társaságnál rakja le. Ha a bukással ezek a betétek elvesznek, (már pedig nálunk, a mi hiányos törvényünk és kormányzatunk mellett teljesen el szoktak veszni) sok száz és ezer életbiztosító fél nevezetes összegek erejéig van megrabolva, s nem egy család egész jövő existenciája — melyet „biztosítottak” vélték — dől össze.

Minden civilizált állam törvényhozásának gondossága tárgyát képezi ezen eshetőség elhárítása. Mindenütt, nálunk is kötelessége az életbiztosítással foglalkozó társaságoknak az ugynevezett *életbiztosítási díjtartalék* gyűjtése. Ez a díjtartalék nem más, mint a felek befizetett díjai, összegyűjtve a társaságot illető rész levonása után. Ez a díjtartalék tehát nem a társaság tulajdona, hanem az életbiztosító felek összesége. Ezt a társaság csak őrzi és kezeli, saját céljaira, vagy elemi károk veszteségeinek fedezésére azonban soha fel nem használhatja. A társaság teljesen tönkre mehet, elvesztheti minden vagyonát, még alapítóját is, — de az életbiztosítási díjtartaléknak érintetlenül kell kikerülni minden hajótörésből, hogy visszaadassék azoknak, akiknek tulajdona: az életbiztosító feleknek.

Fájdalom eddig ez Magyarországon csupán elméleti elv. A gyakorlatban tapasztalat szerint, a biztosítási társaságoknál az életbiztosítási díjtartalék vagy egyáltalán nincs meg azon mennyiségben, amelyben meg kellene, vagy a társaság egyéb vagyonával oly annyira összekeveredve kezelteik, hogy épp ugy kockán forog, esetleg épp ugy odavész vagy eltikkad, mint a többi vagyon.

Ez a gonosz állapot pedig azért van meg tényleg, mert kereskedelmi törvényünk biztosítási része *lex imperfecta*. Elrendeli a 455. §-ban, hogy a társaságok jelentsék be, miképpen gyűjtik a díjtartalékokat; a 486. §-ban pedig elrendeli, hogy a gyűjtött tartalékok micsoda értékben helyezték el. A társaságok tehát tetszés szerint számíthatják ki a díjtartalékokat; szabhatják azt kicsire vagy nagyra; többet vagy kevesebbet vonhatnak le a bruttó díjból a társaság részére, — ha egyszer a dolgot bejelentették. Az elhelyezés módját pedig annál inkább tudomásul vehetik, mert az valóban nagyon is liberális. Jelzálogi kölcsönökben is elhelyezhető például a díjtartalék, a fekvőség nem terhelt fele része erejéig. Tehát e szerint megeshetik, hogy a díjtartalék szőlő gazdaságokban helyezték el — s ekkor a filloxera pusztíthatja, vagy elhelyeztetik házakban, melyek omladozva, vagy egyébként értéket veszítve, szintén nem garantirozzák teljesen a díjtartalék integritását. A jelzálog kölcsönben való elhelyezés általános hátránya pedig az, hogy a díjtartalék szükség esetén nem mobilizálható. Már pedig a felek érdeke az, hogy a díjtartalék nemcsak biztosan, de ugy is legyen elhelyezve, hogy szükség esetén ahhoz való igényük rögtön kielégíthető legyen.

Ámde van még egy nagyobb bukkenő is. Ez az, hogy a nálunk működő életbiztosítással is, vagy csak kizárólag azzal foglalkozó társaságok nagyobb része külföldi, némelyik éppen más világrészbeli: amerikai. Ezek lefizetvén a nevésségesen csekély *százézer forintnyi* biztosítási alapot s megtévéen „bejelentéseiket” — a továbbiakban, — ami a belső értékelést illeti — absolute ellenőrizhetlenek.

Hirdetéseikben milliókról és százmilliókról beszélhetnek, de itt, a magyar hatóság kezében minden anyagi garanciájuk pozitíve csupán a letett *egyszázézer forint* — sem több, sem kevesebb.

Ez nevésséges állapot, — ebből a biztosítási alaptól egy nagyobb kárfizetmény is alig, hogy éppen garantirozva van. Nincs olyan magyar hatóság, mely pozitíve megmondhatná megvannak-e, hol vannak, mint vannak, mily esélyeknek vannak kitéve ezen messzeföldi társaságok alapjai vagy éppen életbiztosítási díjtartalékai. Lehetnek ezek a társaságok igen szolid, igen derék intézetek — de ezt legfeljebb idáig is elhatott jó híruk, vagy itt létesített jó összeköttetések garantirozzák. Ez mind csak erkölcsi garancia. — mely efemer jellegű; üzleti dolgokban pedig teljes anyagi garancia, pénz, vagyon szükséges. És a pénznek, a díjtartaléknak, itt kell lenni, ha a biztosító felek itt vannak; mert ha meg is van a díjtartalék — például Amerikában, — de az az itteni felek részére hozzáférhetetlen, — mit ér akkor a sok millió.

Amint értesülünk a kereskedelmi és igazságügyi miniszteriumok most dolgoznak a biztosítási törvényen, mely hivatva lesz a kusza és szerencsétlen biztosítási viszonyokat minden irányban rendezni és reformálni.

Hisszük — s ugy is értesülünk, hogy első sorban az életbiztosítási díjtartalék föltétlen biztosságra helyezését fog a novella gondoskodni. Mert az a legégetőbb szükség.

Kötelezővé kell először is tenni a díjtartaléknak meghatározott szigorú szabályok szerinti kiszámítási módját; másodsor el kell rendelni, hogy az összes gyűjtött, vagy gyűjtendő életbiztosítási díjtartalék, minden társaság részéről egyaránt nemcsak magyar állami érdekekben, hanem valósággal a magyar állampénztárba is helyezendő el. Csak is így lehet az életbiztosító felek érdekeit és jogait föltétlen biztosságra helyezni.

Hírlik, hogy maga Baross Gábor miniszter egyenesen ezt iniciálja. Tőle, — mint a ki nem barátja a félrendszabályoknak — remélhetjük és el is várhatjuk, hogy ha egyszer a biztosítási ügy reformjára vezető első lépést már megtette, a másodiktól sem fog visszariadni. A díjtartalékra vonatkozó legszigorubb intézkedés sem sérti legkevésbé sem a szabad versenyt s nem kell ettől egy tisztességes biztosító társaságnak sem tartani, — föltéve, hogy életbiztosítási díjtartaléka meg van. Pedig annak meg kell lenni.

Báró König Zomborban.

Báró König tábornagy, a cs. és kir. gyalogság főfelügyelője, e hó 20-án délután, az 5 órai vonattal érkezett városunkba, hogy az itteni csapatok felett szemlét tartson. Az állomásnál — kívánságához képest tünepélyes fogadtatás nem volt s csak egy szolgálattelvő altiszt jelent meg.

A tábornagy, Mayer Albert vezérkari ezredes kíséretében az „Elefánt” szállóra hajtatott, hol megjelentek: Pacher őrnagy állomás-parancsnok, Danes kapitány a honvédség részéről, Békics százados, Ullmann főhadnagy.

Jelentkezés után a tábornagy kiadta a parancsot a másnapi kivonuláshoz. B. König, midőn meglátta a szálló előtt a tiszteletere oda rendelt disz-ört, kijelentette, hogy őrséget nem kíván. E szokásos forma is mellőztetett. Az nap este nagyobb sétát tett városunkban s megtekintette, a megtekinteni valókat. Este tiszti társasvacsera volt az „Elefánt”-ban.

KÉJUTAZÁS A BÁCSKÁBA.

Békés lakója vagyok Zólyom megyének, mely igen csöndes, szelid egy vármegye. Megtörténik ugyan néha, hogy a gyetvai irtványosok felhasítják egymás hasát, de különben a légynek sem vétenek az emberek. A képviselők maguk választják meg magukat, és három tanuval bizonyítják, hogy meg vannak egyhangulag választva. A programbeszédet is csak a három tanu hallgatja meg. Nincsenek ellenfelek, ellenpártok, se korteskedés, se itatás etetés, — szóval Zólyom megye a világ legbékésebb vidéke.

Hozzászokva ily módon a esendeshez, nyugalomhoz, nagy feladat volt reám nézve utra kelni egy oly megyébe, melyet ezelőtt nem igen ismertem. Mégis meg tettem, mert nagybácsi, még pedig gazdag nagybácsi volt az, kit a Bácskában meg kellett látogatnom.

Budapesten elkértem a bácskai lapokat, hogy tájékozzam magamat az ottani viszonyokról. A zentai újságokak tette elem a Fiume pincére.

— Más bácskai újság nincs?

— Csak ezeket szokták olvasni a fővárosban időző bácskaiak, — válaszolt mosolyogva a fiu.

Ezzel ott hagytam, én pedig nézegettem a lapokat. „A ravasz plébó már megint hetvenkedik.” . . . „A jó polgármester már megint valami huncutságon törí az eszt.” . . . „Az utonálló bíró néha mosolyog.” . . . „Egy jó pofon kéne a család tanítóknak.” . . . „Párba.” . . . „Sikkasztás.” . . . „Verekedés.” . . . Ilyen feli rásu cikkeket olvastam. Elhűlt bennem a vér. Jobb lesz visszatérni Zólyomba, — gondoltam magamban. De mit fog gondolni a nagybácsi? — tűnődtem azután. Eh bátorság! . . .

Egy botot vásároltam Huzellánál, kihajtatam a pályaudvarra és a legközelebbi vonattal indultam.

Az uton egyre biztattam magamat: „Ha férfi vagy, légy férfi! . . . Bátorság! . . . Majd megsegít az Isten! . . .” Mégis mikor megérkeztem Sáros-Homolára s le kellett szállnom a vonatról remegett a lábam s hevesen dobogott a szívem.

rendákba. A hatalmas tölgyfa gerendák recsegték, ropogtak, azonban Gusztí fejének semmi baja sem lett, mint ez a Gusztí fejéhez illik is.

Pásó doktor ebben a tekintetben meg nem közöli Gusztit. Amint bejött a fürdőbe, azonnal *szállítójá* lett Gusztinak, már t. i. amennyiben mindig *leszállította* Gusztit a pegazusról.

Azonban Gusztí nem haragudott azért. Az óriásnak galamb szíve van. Beállt arra a két hétre, mely alatt Pásó *felgyógyult*, köznap embernek.

Az igaz, hogy azon két hét alatt, míg ők ketten vezették a fürdő hangulatát, a szegedi bor-forgalom jelentékenyen emelkedett, de csak *behozatal* tekintetében.

Annál inkább kített magáért Gusztí, mikor a három havi kura után, mint teljesen gyógyult fürdővendéget, a fürdőigazgatónak nem csekély *öröme*re kibocsátották.

Gusztí már másnap jobban ismerte az egész várost, mint a ki benne született. Az igaz, hogy őt is ismerték.

Azonban meg kell adni, hogy szerették is. Anyyira szerették, hogy 24 óra mulva a városnak mind a 85 ezer lakója brudert ivott vele.

S minthogy erről Gusztí kétségen kívül beszél, kész vagyok mellette bizonyítani *Háry* János diákjával együtt, hogy Gusztí tényleg leitta az egész várost. Harmadnapon nem volt az egész városban egyetlenegy józan ember sem, kivéve persze Gusztit és egy kórházi beteget, a kinek torokdaganata lévén, nyelni képtelen volt.

A „Tiszta”-ban akkor már nem volt bor. Gusztí a városnak összes borkészletét megitta a Champagnertől kezdve a denaturált spirituszig.

Utóljára a kocsmárosok már annyira kétségbe voltak esve, hogy térdelőn könyörögtek neki, ne engedje szomján halni legalább őket. S külön vonatot rendeltek a számára.

Persze Gusztí oly józanul távozott, mint egy cápa és oly szomjasan, hogy kettős gözt adott a locomotivnak, hogy mielőbb az „Elefánt”-éle érjenek.

Gárdonyi Géza.

Egy közös hadseregbeli pékkáplár állt elibém és kérte a jegyemet.

— Hogyan, — kérdeztem tőle — hát katonaság tartja megszállva a helységet?

— Dehogy, én községi hajdu vagyok, — válaszolt büszkén. (A műndéja tévesztett meg.)

Csak most vettem észre, hogy be van kötve a képe.

A többi embereknek is, a kik kint voltak az állomáson, kendő volt az arcán.

Egy jóképű (vagyis jó félképű) legénytől megkérdeztem, hogy hol lakik a nagybátyám. Erre mindjárt ajánkozott, hogy elkísér odáig. Együttal azt is ajánlotta, hogy fogadjak még egy embert magam mellé s a legközelebbi boltban pisztoly, ólmosbotot és bokszt vásároljak, mert különben, mire nagybátyámhoz érek, nekem is fel kell kötnöm a képemet.

Megfogadtam a tanácsot, fogadtam még egy félképű legényt és elmentem a megjelölt boltba, hol a bezútot orru, dagadt szemű sváb boltostól megvásároltam a szükséges munióit. Így fölfegyverkezve és a két legényből álló őrséggel elindultam a község felé.

A legnagyobb izgatottságban voltam. Jobbra-balra csupa felkötött képű embert láttam, hármát, négyet egy csomóban (egy magában senkise mer itt járni.) Iszonyuan zajongtak, bizonyára azért, hogy féljenek egymástól. Engem és csekély őrségemet kicsinylő tekintettel mértek végig; én persze nem mertem visszanezni rájuk.

— Csak már ott volnánk a nagybácsnál! — szóltam vacogó foggal.

Egyszerre iszonyatos zajt halottam. Egy nagy házból, mely koresma féle lehetett, két ember jött ki, s követte a tüztől zenekar, a cigánybánda és hat száz tamburás, valamennyi sántitva és felkötött képpel. Az urak káromkodtak, a zenekar tele tudóbb fujta a trombitát és a pikulát, a cigány hatalmasan rángatta a vonóját, a tamburások nagy vehemenciával püngették szer számuk hurjait. Pokoli láma volt.

— Kik ezek? — kérdeztem embereimtől visszafojtott lélegzettel. Legényem halkán válaszolt:

Melléklet a „Bácska“ 32-ik számához.

Másnap, kedden, a nagy gyakorló-téren szemlélt tartott a helybeli gyalogság fölött, érdeklődéssel nézte a barci gyakorlókat s — mint értesülünk — a látottak felett megelégedését nyilvánítván, 1/2 8 tól 1/2 10-ig volt a gyakorló-téren; innen a sikarai lövőtere ment, hol 11-től 12-ig a lövőgyakorlatokat nézte végig. Ebédjét, a tisztiek társaságában, a tisztii étteremben költötte el.

Baró König 22 én a reggeli vonattal utazott el Zomborból, — egyenesen Bécsbe. Az elutazásnál — kivánságához képest szintén nem volt tünnepélyes kivonulás.

Helyi és megyei hírek.

Béla nap. Sándor Béla főispán, tegnapi névnapja alkalmából minden oldalról lelkes ovációkban részesült. Felkeresték tisztelői, hogy újból kifejezést adjanak ragaszkodásuknak. A hatóságok legnagyobb részét testileg jelentek meg. A megyei tisztikar nevében az alispán mondott beszédet. A főispán válaszában megköszönve a ragaszkodás ez utólagos jelét, kijelentette, hogy mindig egynek fogja magát tekinteni a tisztikarral, melynek vezetésére és ellenőrzésére van hivatva. Kéri a tisztikart, hogy a megye közjávárt célzó produktív munkáikat lankadatlan odaadással folytassák. Legyen meggyőződve, hogy mi is őszinte szívvel kívánjuk áldást Sándor Béla további működésére.

Személyi hír. Felér Polya, a szegedi tankezelő főigazgatója, tegnap (e hó 23-án.) a délután 5 órai vonattal városunkba érkezett, a helybeli állami főgimnázium megvizsgálására.

Az ágost. evang. híveknek tudomásul adatik, hogy április 26-án délelőtt, az e célra kibérelt helyiségben istentisztelet fog tartatni, melyre a tisztelt hívek ezennel meghívattak. Korossy Emil, ág. ev. lelkész. Gallé Emil, egyházi felügyelő.

Kinevezés. A m. kir. pénzügyminiszter Mayer József zombori lakost, a zombori pénzügyigazgatóság-hoz ösztöndíjas számgyakorlónak nevezte ki.

A szabadkai ügyvédi kamara a jövő hó 18-án, d. e. 10 órakor közgyűlést tart Szabadkán az ottani takarékpénztár helyiségében, melyre a kamara területén székelő ügyvédek valamennyien meghívottak.

Községjegyzői vizsgálatok tartattak e hó 20, 21 és 22-én, mely alkalommal a következő jelöltek kepesítettek: Pilszanovits Péter, Odry András, Szakácsy Sándor, Bernheim Izidor, Gruber Vince, Pekár Béla, Nikolits Endre, Nikolits Aurél, Vidakovits Balázs és Hlél Lipót, ki (utóbbi) kitüntetéssel állotta ki a vizsgálatot.

Reményi Ó-Becsén. Az ó-becei magyar dalárda elhatározta, hogy meg fogja hívni Reményit Ó-Becserre egy hangverseny tartására végett.

Szerb miniszter megyénkben. Vuics Mihály szerb pénzügyminiszter, e hét elején utazott át Ujvidéken. A pénzügyminiszter három heti tartózkodásra Országszába utazik; vele megy Gyurics Demeter ezredes, volt hadügyminiszter is, ki 22 fiatal szerb tisztet vezet Országszába további kiképzés végett.

Táncfűzerke a „Vadászkürt“-ben. A kiváló sikerének ígérkező május 9-iki mulatságra már nagyban folynak az előkészületek. A rendezőség most expedálja a meghívókat. A kik tévedésből ilyet nem kaptak, forduljanak Szemő Károly bizottsági alelnökhöz, ki ezen ügyben az intézkedéssel van megbízva. Weber vendéglős is készült kitenni magáért, meg akarja nyerni első fellepését a publikumot.

Erettségi vizsgálatok. A középkereskedelmi iskolában az írásbeli erettség vizsgálatok május hó 25, 26, 27, 28 és 30-án tartatnak meg, a szóbeliek pedig június hó 25-én (és a szükséghez képest a következő napon) tartatnak meg.

Sétahangverseny. Házi ezredünk zenekara vasárnap délután 3 órától 6-ig sétahangversenyt fog tartani a városi parkban. Ez alkalommal azonban belepti díjakat is fognak szedni (személyenkint 30 kr.) s a jövedelmet a létesítendő zeneakadémiának alapja javára fordítják.

Lemondás. Istváni István, kinevezett zentai kir. közjegyző, állásáról lemondott s marad továbbra török becei kir. közjegyző.

Működvelői előadás. Az ó-becei polg. magyar dalkör színi osztálya egy színpadot fog fölállítani és legközelebb előadja a „Vén bakancsos“ című 3 felv. népszínművet.

A pénzügyminiszter már elkészült a tisztviselők fizetésének javításáról szóló előirányzattal.

Kinos jelenet. Korhadt társadalmi viszonyaink állandó skandalumokban gyönyörködtek a föltűnést keltő eseteket szerető publikumot. Akiknek az ilyen tetszik, azok ugyan Zomborra nem panaszkodhatnak. Az utóbbi időkben alig mult el hét egy ilyen nevezetes eset nélkül. A napokban egy helybeli bírósági helyiségben játszódott le két ur között egy nem éppen épületes jelenet, tettlegességekkel garnirozva. De hát mikor lesz ennek vége? Ugy is olyan rossz már a hírünk, hogy idegen ember alig mer közénk jönni. Az azelőtt oly kelemes emlékeket keltő „Bácsmege“ hallatára most félelem fogja el az embereket. Nem tartozik tisztinkhoz az említett jelenet okainak kutatása, nem akarjuk a szereplő személyeket támadni, de annak kimondásától mi sem tart vissza, hogy egészséges társadalmi viszonyok között ilyennek történni nem szabad, ha pedig abnormális az állapotok, ugy nem kell, nem lehet visszaradni a legradikálisabb orvosszertől sem. Tartozunk ezzel városunk hírnevének. A sértés és sértett elintézhetik ügyüket lovagias uton, de ezzel nincs elintézte az, ami nemcsak az illetők privát ügye, hanem egy kicsit a közre is tartozik.

Elmaradt koncert. A katonai zenekarnak f. hó 25-ére a Csitaonicában megrendelt koncertje, a katonatisztek újabb programja szerint, elmarad.

Cirkusz. Wolner Edének cirkusza városunkban telepedett le s a megyeház háttárfalát állította föl bódéját. A társulat — a mint hírdetik — 25 tagból s külön zenekarból áll s van 18 lova és 1 tevéje.

Szerb színeszet. Az Ó-Becsén működő Ruzsits-féle szerb színtársulat — mint értesülünk, legközelebb Zentán fog előadásokat tartani.

Minta-konstáblerek. Négy szegény asszony gyalogolt Rigyciáról Bajára. A garai határban egy helyen, ahol az országutat egész szélében víz borítja, midőn ezt kikérleldők, az ennek szélén levő zabvetést alig érintve mennek, rejtékéből két ujdonsült garai konstáblerek ugrik elő hosszú bajonettel, az asszonyokra ráforded, hogy „pénzt vagy zálogot!“ A balára íjett asszonyok, kik ily hosszú bajonettel sohasem láttak, sirtak, könnyözögtek, de hasznaltak. Nem levén pénzök, kénytelenek voltak harisnyájukat, vállkendőjüket zálogul átadni és didereget folytatni utjukat Baja felé, ahová félig megfagyva érkeztek meg. A szolgabírósg kiadatta a zálogokat; de a két vitéz konstáblerek megjutalmazása, amire oly fényes bravúrral rászolgált, sem maradt el. Ajánljuk őket örsvezetőknek, ahol ilyenekre szükség van.

Egy nyilatkozat. A következő nyilatkozat közlésére kértünk fel: Minthogy nemcsak a megyei lapok, hanem egyik helyi lapunk a „Zentai Néplap“ is felemlítette azt, hogy én Kalmár Simon nevű tanítványomat megvertem e miatt a szülők által fejelentetvé, fenhatóságom ellenem vizsgálatot rendelt el — kénytelenem érzem magamat e hírekkel szemben e helyt kijelenteni, hogy: Az igaz, hogy én Kalmár Simont megvertem, még pedig a mutató nádpálcával. De miért? Mert a fiu az iskolában egyik tanulótlarsa: Landauer Márton táskájából ellopta ennek új olvasókönyvét, mely lopott könyvet nála a kutatás alkalmával meg is találtunk. Hogy ez a megverés mily borzasztó(?) lehetett, kitűnik abból, hogy a megvert tanuló másnap már eljött az iskolába s mi baja sem volt. — Ennyit egyelőre kijelentem eddigi tanítói hírnevem érdekében szükségesnek tartottam. A többit majd csak a vizsgálat befejezte után mondok el, mely vizsgálat alá magamat nyugodt lelkiismerettel bocsájtom. — Zenta, 1891. április 18. Harsányi János, közs. tanító.

A szabályi gyógyszerár személyes tüzeti jogát a helyi gyógyszerár Pinter Vidor, eddigi gyógyszerészről, Tóth Gáborra ruházta át.

Beszéda. A „szabadkai szerb dalegyet“ Deszkásev István ur, a budapesti m. kir. opera tagja; Gaal Ferenc ur, a szabadkai zenede igazgatója, ugy a szabadkai szerb dalegyet disztagja, és Maczák Manó budapesti zenetanár ur közreműködése mellett, saját alapítókéjének gyarapítása és általa gyakorolt jótékony céljai előmozdításának javára 1891. évi május hó 5-én Szabadkán a „Pest szálloda“ nagytermében táncvigalommal egybekötött beszédet rendez, melyre a t. közönséget tisztelettel meghívja. — A beszéda műsora: 1. J. Czee: „A tavon“, éneklő a szabadkai szerb dalegyet vegyeskara. 2. Thomas: „Mignon“, éneklő Deszkásev István ur, a m. kir. opera tagja. 3. Mendelssohn-Liszt: „Szentivánéji álom“, zongorán előadja Maczák Manó budapesti zenetanár ur. 4. Jovánovics J.: „A guszás halála“, szavalja Vuics Márk ur. 5. Tollinger R.: „A folyó és könnyek“, éneklő a szerb dalegyet vegyeskara. 6. Gaal F.: „Szerb ábránd“, zongorán előadja Gaal Ferenc és Maczák Manó urak. 7. a) D. Jenko: „Jó éjszakát“, éneklő Deszkásev István ur; b) „Gusle moje“ eredeti szerb népdal, éneklő Deszkásev István ur a szerb dalegyet férfikarának kísérete mellett. 8. S. Markovics: „Tündér-kő“, éneklő a szerb dalegyet vegyeskara. — Belepti jegyek árai: Elsőrendű ülőhely 2 frt, másodrendű ülőhely 1 frt 50 kr, a többi ülőhely 1 frt, karzati ülőhely 2 frt. Tekintettel a jótékony célra, felülfizetések köszönettel fogadottnak és hirlapilag nyugtatottnak. Belepti jegyek előre válthatók: Illés, Vojnits és társai kereskedésében; este a pénztárnál pedig 30 krral drágábban. Kezdetek pontban esti 8 órakor. A rendező bizottság.

Robbanás. Apró Antal ókanizsai lakosnak 12 éves, 4-ik elemi osztályba járó leánya, f. hó 20-án d. u. 4 órakor az iskolából elmenvén, az ókanizsai pályaház melletti általjáró körül kavicszedés közben egy dinamit hüvelyt talált, — olyat, mely a vasuti örök valamely baleset alkalmával azt a sinre téve figyelmeztetni szokták a vonatot. Ezt magával hazavivén, három apró gyermekkel játszott, s e közben balzavívén ütötte, verte a dinamithüvelyt, miközben az felrobbant s mind a négy gyermeket megsebesítette, még pedig Apró Teréz nyakán oly súlyosan, hogy pár perc múlva kiszünetelt; a többi 3 sebe nem életveszélyes. Az ór, aki a töltényt elvesztette s így gondatlanságával egy ártatlan leányka halálát okozta, hibetöleg meg fogja kapni méltó jutalmát.

Kitiltás a közgyűlésből. Említettük, hogy a „Zentai Közöny“ szerkesztőjét, Fischer Jákót, a zentai közgyűlési teremből kitiltották. Ezen határozat ellen felebbeszéket nyújtottak be. A felebbeszéket a határozat a Zenta városi szabályrendelet 22. §-ába ütközik; ez a szakasz ugyanis helyet biztosít a közgyűlési teremben a hirlaptudósítóknak. Sérelmesnek tartják a határozatot, mert a kitiltási indítvány a közgyűlés tárgysorozatába nem vétett fel; kifejtik még a felebbeszében, hogy ha a közgyűlés valamely hirlapi közlemény által magát sértve érzi, a városi ügyésznek vagy a közgyűlésnek az illetékes fórumnál, a sajtóbírósnál kell orvoslást keresni, mert jogállamban nem engedhető meg, hogy a sértett fél maga bíraskodjék. — Így tehát a megye közönsége is hozzá fog szólni az ügyhöz. Kellő időben mi is ki fogjuk fejteni véleményünket.

Próbapipázás. Egy helybeli nagyobb asztaltársaság nemrég arra a gondolatra jutott, hogy ók az összetartozás jelvényeképp egyforma pipákat fognak beszerezni s egymásközt azokból fognak pöfékelni társasztaluknál. Az eszmét tett is követte. Szerdán megérkezett egyenesen Csehországból a 20 drb egyforma pipa, mely alkalomra a tagok valamennyien összegyűltek; vacsora után a megrendeléssel megbízott társvendég nagy ünneplésséggel csomagolta ki és osztotta szét az eredeti cseh diák-pipákat. Természetes, hogy az ünnepléyen mind a 20 pipa erősen füstöltött és az asztaltársaság tagjai erősen itt... szitták az új pipákat.

Körözés. Az újvidéki törvényszék Csarsch Béla zombori származású 39 éves ügyvédi írónak a körözését rendelte el, mert okirat hamisítás büntetvével van vádolva s tartózkodása ismeretlen. Személyi leírása a következő: nagysága közép, testalkata erős, arca hosszukás, arczsínje piros, haja vörösszőke, homloka magas, szeméi kékek, szemöldöke szőke, orra hosszukás, szája rendes, fogai épek, bajusza vöröses, különös ismertető jele nincsen.

Alapszabályok. A felső szt. iváni polgári olvasókör alapszabályai helyi gyűlési jegyzővel jóváhagyottak.

Foszfór, mint orvosság. Nagyon sok azok száma, a kik a kuruzslók által készített gyógyszeres használatát után vagy súlyos betegségbe estek vagy el is haltak. Nem fordulnak orvoshoz, hanem öreg javasasszonyokhoz, kik aztán oly szörnyű kótyvasznak össze, melyek a beteg egészségét nem hogy javítanák, sőt súlyosabbá teszik. Györmei Anna, Matykóné az újabb áldozat, gyomorbetegsége szenvedén, javasasszonyhoz fordult, ki neki gyufa mérget ajánlt gyógyszerül. A szerencsétlen asszony jó sok gyufáról leázott foszfór ivott, melytől aztán rosszul lett. A sürgősen előhívott orvos már baján nem segíthetett, mert az asszony több napon át használta a foszfórurát, míg utóljára nagymennyiséget vett be, de akkor már halála is bekövetkezett. Az orvosrendőri boncolás megtartott s a javasasszony ellen vizsgálat van folyamatba téve.

A zentai tiszai hid renoválása már a befejezéshez közeledik. Még csak az oldaltámaszlopok befödése és a padlózat lerakása nincs készen, egyébként a munka e hó végével befejezést nyer.

Vasuti vonatok gyorsasága. Érdekes összeállítás olvasunk az Európa és Amerika különböző államaiban közlekedő vasuti vonatok gyorsaságáról. E szerint: Franciaországban a megengedett legnagyobb sebesség 110—120 km. a francia északi, keleti és Orléans-vasutakon; a Paris-Lyon-Méditerranée és a nyugati vasuton 99 km. Angliában a szabályszerű sebesség 72—85 km; a gyors tehervonatoknál 71—81 km-köztől változik; a legnagyobb sebesség nincs meghatározva, eszében való meneteknél 125 km. óránkénti menetsebesség igen gyakori. A belga államvasutakon a gyorsvonatok maximális menetsebessége 78—100 km. Hollandiában e vonatoknál a rendes 72, a maximális sebesség 90 km. Németországban a gyorsvonatok átlagos sebessége 65 km. a leggyorsabban közlekedők 75 és kivételesen 90 kmt tesznek meg. Ausztria-Magyarországon a gyorsvonatok sebessége 60—70 km., a

— Az a magas, barnaszakállu . . .
— Aki olyan örült tekintettel néz körül?
— Igen, a jobb képe van felköve, az Málé Antal ur, tüzoltóparancsnok, az antiszemita-egyesület elnöke, fokortés és nagyívó.
— Nagy ur! — szóltam őszinte meggyőződéssel.
— Bizony, te-tu a szolgabíróval, talán az alispánnal is.
— És a másik, kinek ugy látszik, nincs feje?
— Dehogy nincs, csak be van kötve, a minap ütöttek be négy helyen. Kocsis Kelemennek hívják, annak a másiknak a segédje.
— Különben micsoda?
— Felcserek kéne lennie, annak mondják, de egy jámbor állatot se tudna a kigyógyítani.
— Aztán az is olyan nagy ur?
— Bizony, annyit tud az inni, hogy no! Nem jó ám ezekkel kikötöni! — tette hozzá, hogy sietségre üszököljen.

De én már alig tudtam megállni a lábamon. Mindég közeledtünk a zajos csoporthoz. Málé Antal félelmetesen hadonászott a botjával és ugy lépkedett, mint egy részeg Coriolanus. Kocsis Kelemen pedig ordított, hogy senki se mer előbb állani, verte a mellét, hogy milyen nagy hazafi és szidta a zsidókat, különösen Grün Flórián drt., a ki azt hiszi, hogy többet ért a gyógyításához, mint ő. És hogy nem volt, kibe belekötöniök, a muzikusokat ütlegelték. Rettegve láttam, hogy mindjárt mellettem lesznek, mi történik akkor velem?

A sok izgalomtól azonban minden erőm elfogyott és szerencsémre, elájultam, még mielőtt a sáros-homolai lócsók paprikás hússá aprítottak volna.

Mikor magamhoz tértem, nagybácsim házában voltam. Alice hógom állt az ágyam mellett és oly tekintettel nézett rám, mintha azt akarta volna kérdezni: Miken jöttél te ide, szerencsétlen ember! — Távolabb nagybácsim állt Grün dr. ural, a ki nagy apparátussal

igyekezett megmagyarázni betegséget. Vörös kis emberke volt s arca mindkétfelől felköve, de azért oly tele szájjal beszélt, mintha semmi baja sem volna. Nyolc órákor fogott hozzá és éjfél táján még mindig az elején volt a magyarázatnak. Beszédjéből azt vettem ki, hogy betegségem neve Terror tremens Bácskaensis, melybe a Bácskában minden idegen ember okvetlenül beleesik. Ha az ember ki akar gyógyulni belőle, rögtön el kell hagynia a vidéket. Különben fokozódik a baj, míg végül egy sajátos mániában végződik, mely abból áll, hogy az illető beteg sohasem akar földön járni, hanem ellenállhatlan vágyat érez, hogy embertársainak a képére másson stb. stb. . . .

Megkértem nagybátyámat, hogy még az éjjel induló vonattal kildjön vissza Zolyombá, a mit a jó öreg, mert nem akarta vesztetnem, meg is tett. Most ismét itt vagyok kedves tőtjaim között és élvezem a béke áldását. Azonban rendesen olvasója lettem a bácskai lapoknak: kíváncsi vagyok, hogy lesz-e a Bácskában olyan napja az évnék, melyen senkinek se kellene felkövie a képét?

Ipse.

(A „Hét“ legutóbbi számából vesszük át ezt a ránk vonatkozó eleven rajzot. Ipse ur, aki ezt a kis rajzot megírta, kétségkívül erős fantáziával bír, de az is bizonyos, hogy van valami igaz abban, amit mond. Különösen a jelenleg dühöngő társadalmi állapotokra illik rá. Hanem nagyon félnék ember lehet Ipse ur, hogy amint Zolyom sziklából a Bácska rónaságára lépett, elfogta a „terror tremens Bácskaensis“. Ilyen betegséget a hozzánk jövő idegenek nem szoktak kapni. Mert mi ha vereksznünk is egymás között, az idegent ugy fogadjuk, hogy a zolyomiakkal arról dunsztjuk sincs. Tapasztalta volna ezt Ipse ur is, ha tovább marad közöttünk s nem illan vissza az első vonattal Zolyombá. A „terror Bácskaensis“ nála is átváltozott volna „gaudium Bácskaensis“-szé s a jó tótok sokáig nem látták volna Ipse urat. Szerk.)

visszafoj-

maximális sebesség átlag 77 km. Ugyanez áll az oroszországi Miklós vasutól is, míg a többi orosz vasutak gyorsasága kisebb, Olaszországban az Adria és a Középtenger mellett vezető vonalokon a vonatok 70—75 km. sebességgel haladnak; a maximális gyorsaság 80 km. Amerikában a vonatok átlag 66 km. gyorsasággal közlekednek; a maximális sebesség nincs meghatározva, de nem nagyobb, mint Angliában. Időnként tapasztaltak már hosszabb vonalokon is 126 km. óránkénti gyorsaságot.

Városi ügyek.

A közevetvám módosítása iránt kiküldött bizottság kedden, f. hó 21-én tartotta ülését, melyen a bizottság tagjai kivül, a polgármester meghívása folytán, üzleti világunk számos tagja vet — mint szakértő — részt. Az értekezleten ismételve hangoztatták több oldalról is azon aránytalanságot, mely a vámosok dolgaiban az egyes cikkek közt fennáll, hangoztatták azt is, hogy szükséges volna a nyers anyagok, mint gabna, fa, szén stb. vámját leszállítani, érdemleges határozatot azonban nem hoztak, hanem az államvasutak és a Ferenc csatorna igazgatóságát az 1890. évi forgalmi kimutatás megküldése iránt megkeresni határozták.

Vásártér rendezés. A vármegyeháza mellett az új templomtól a csendőrlaktanyáig terjedő vásártér már évek óta tetemes költséggel töltetik fel. A munka sikerét nagyban hátráltatja azonban azon körülmény, hogy a tér egyuttal kocsik közlekedésére szolgálva, a feltöltési munkát állandó rongálásnak van kitéve. Ennek folytán a főmérnök azt javasolja, miszerint e tér a kocsik közlekedés elől zárással el, és csak vásár alkalmával használtassék. A vásártér lakossága, köztük szerkesztőségünk is, nem mulaszthatja el már most is halálját fejezni ki ezen tervért, mely a porfellegeknek is halálát fogja okozni és valahára lehetővé fogja tenni számukra is az ablaknyitást.

A jogügyi bizottság szerdán, f. hó 22-én d. u. ülését tartott. Ezen ülésen tárgyalta a kereskedelemügyi miniszter rendeletét az üti-biztos hatáskörére vonatkozó szabályrendelet tárgyában, mely szabályrendelet tervezet, a helyi viszonyokra való figyelemmel, a szükséges módosításokkal elfogadtatták. — Ezenkívül több kisebb jelentőségű ügy tárgyalatott, melyek leginkább régi, immár behajthatlanokká vált követelések leírására vonatkoztak.

A Széchenyi-körút, főutca és Eötvös-körút közti részének lakosai a törvényhatósági bizottsághoz az iránt folyamodtak, hogy az egész körúton csakis e helyen még fentartott nyári út zárással el és az idylli nyári porfelhők itt is szűnjenek meg. Azt hiszik ezen teljesen jogos kívánság megérdemelt pártolásra is fog találni.

A városi főmérnök betérjesszette jelentését az artézi kut vizének az Erzsébet-körútra is leendő vezetése tárgyában. A főmérnök tekintettel arra, hogy az aránylag csekély vízmennyiség még egy újabb medence számára is aligha volna elégséges, de ezenfelül a víz-levezető árok tisztántartása sem volna elérhető, az új medence készítését nem javasolja.

A honvédelmi miniszter a honvédlaktanya felépítése határidejének október végéig leendő meghosszabbításához hozzájárult.

A javadalmi bizottság ma, pénteken, d. u. 3 órákor ülést tart.

A kertészeti bizottság ma, pénteken, d. u. 4 órákor ülést tart.

A belügyminiszter a törvényhatósági bizottság azon határozatát, mely szerint a gyámirtalékalap évi jövedelméből 1050 forint egyéb közcélokra felhasználható legyen, jóváhagyta.

Művészet és irodalom.

Megjelent a Bács-Bodrogh vármegyei történelmi társulat évkönyve. Szerkeszti Grosschmid Gábor társulati titkár. VII. évfolyam, I. füzet. Tartalma: I. Grosschmid Gábor-Bács-Bodrogh vármegye római éremgyűjteményei. I. Frey Imre gyűjteménye. II. Bácsvármegye régi levéltárából: 1. Bácsvármegye egyik régi zászlója. Grosschmid Gábortól. 2. Magyar levelek a múlt századból. Gróf Szapáry Péter levele 1744-ből katonai kihágás ügyében. 3. Gróf Károlyi Sándor levele a pestis-járvány ügyében 1741-ből. 4. A vármegye válasza ugyanazon ügyben. 5. Gróf Károlyi Antal levele katonaszolgálati ügyben 1765-ből. 6. A vármegye válasza. 7. Szerb parochiák a múlt században, közli dr. Dudás Gyula. III. Történeti ismertető. Hunyadi Mátyás király; Fraknói Vilmostól. Ismerteti Grosschmid Gábor.

Az ipari munkának vasárnapi szüneteléséről és az ipari és gyári alkalmazottaknak betegség esetén való segélyezéséről szóló törvény küldetett be lapunknak. Az első Lampel Róbert, a második Dobrowsky és Freude kiadásában. A másodikhoz Gelléri Mór orsz. iparegyesületi titkár irt szakszerű magyarázatot. Az első ára 20 kr., a másodiké 50 kr.

A zombori zenede.

Akadit tehát mégis pártfogója az ominózus emlékiratnak, annak szerkesztője Grosschmid Gábor ur személyében.

Megvédte e a memorandumot s bebizonyította-e, hogy nem kell várni a zenede alapításával, ezt a közönség bírálatára bízom. Annyit azonban önámítás nélkül következtethetek, hogy Gábor bácsi egyedüli sikra szállása s azon körülmény, hogy a közönség köréből, melynek bírálatára alá bocsájattott az emlékirat, senki sem vállalkozott azt a nyilvánosság előtt megvédeni; de főleg azon tény, hogy az emlékiratot aláírt három tag közül csak maga a szerkesztő tett a memorandum megvédésére kísérletet, — a közönség ép úgy nézetemet vallja, mint ahogy a bizottság másik két tagja a memorandum elejtésével a „várjunk“ jelszót tette magáévá.

Áttérve már most a múlt számban megjelent válaszra, nem csodálkozom, ha Grosschmid ur megörlött azon hiedelemben, hogy a zombori zenede mikénti létesítéséről gyakorlati tervet fog olvashatni. Ez öröme bizonyítja legjobban, hogy az emlékiratban elfoglalt álláspontja hiru remény s mástól várt kivihető tervet.

Aesopus meséjének szatirája azok ellen irányul, akik valamely célt elérni akarnak annélkül, hogy az erre szükséges eszközökről gondoskodnának.

Az illetőnek ép úgy szüksége volt egy ladikra, hogy a patakon átmelessen, mint a mily szüksége volna a bizottságnak pénzre, hogy zenédét alapíthassanak. Ha tehát a zenede az emlékirat szerint még ez évben megnyílnék, úgy valószínűleg Gábor bácsi úlna fűtyűrésze a patak partján s várna a ladikot, a mely a zenede folytatásához szükséges pénz hozná. Ez idylli kép méltó lesz a megörökítésre s magam részéről nem fogom gondolkodni játékmat felajánlani, nehogy annak értékéből bármily csekély részt levonják vagy magát a képet, mint esztétikus művet profanizáljam.

Ép oly sikerült hasonlat, mint a most említett, az, melyben a bator kezdeményezés tekintetében a nemzeti színházra hivatkozik Grosschmid ur.

Csak felületesen ismerheti annak történetét, mert különben tudhatná, hogy mily roppant nagy áldozatok árán keletkezett s hogy nemcsak Pestvármegye, hanem a karok és rendek pártfogása s nagy embereink vállvetett összműködése járultak a nemzeti színház létesítéséhez. Azután meg minő emberek álltak a kezdeményezés élén! (L. Bayer József 200 arannyal jutalmazott s 1887. évben az akadémia által kiadott pályaművét.)

E hasonlat tehát elhibázott. De másrészt kár volt Gábor bácsinak oly messze fáradni, hogy alkalmas hasonlatot találjon, mert hisz naponként gyönyörködhetik Zomborban egy, nemskára a régiség buvárokat érdeklő műemlékben, amely elrettentő példának szolgálhat a jövő nemzedéknek oly vállalkozás megkezdésére, amelyekhez a szükséges pénz meg nem szereztek. Ott áll az a vármegyeháza tervén sajtószertű Keszner-féle stíljével s nem kételem, hogy Gábor bácsi annak történetét jól ismeri s tudja, hogy a templomépítés kezdeményezői nagyobb apparátussal, több lelkesedéssel s talán ép oly vérmes reményekkel, mint a zenede alapítói, kezdték meg a nagy művet, s ime a következmény igazolta, hogy lelkesedéssel templomot építeni ép úgy nem lehet, valamint nem lehet pénz nélkül a papírra vetett memorandummal zenédét alapítani.

Ami az 1—7. pontig terjedő precizított elveket illeti, megjegyzendőnek tartom, hogy annak első pontja nem egyéb, mint visszazívása az emlékiratnak, mert ebben zenedéről vagy zencakadémiáról van szó, előbbiben pedig már „egyszerű zenetanodára“ redukálja Grosschmid ur nagy reményeit.

A többi pontokra ezidőszert megjegyzésem nincs, de nem is tekinthetem azokat cikkemre adott válasznak, mert itt csakis az emlékiratban lefektetett elvek nagyobb páthosszal vannak a keresztülvihetőség legkisebb támogatja nélkül — ismételve.

Végül nem mellőzhetek egy jóakaratu figyelmeztetést: Ne erőltesse meg magát Grosschmid ur oly terv megvédésében, mely elhibázott, keresztül nem vihető s főleg időelötti, hanem ismerje el a mea culpa t, és serény munkálkodás s a célra vezető eszközök megválasztásával tűzze zászlajára a jelszót „várjunk“.

Paul Kálmán.

Törvénykezés.

Elhalasztott esküdtzéki tárgyalás. A „Zasztava“ sajtópörében ápril 23-ára klttözött sajtó-esküdtzéki tárgyalást a budapesti törvényszék Visontai Soma védőügyvéd közbenjárására elhalasztotta. A sajtópörben ugyanis a vizsgálatnak némely irányban való kiegészítése vált szükségessé.

Kinek van igaza? Egy különös esetről tesz említést az „E—s“ hétfői száma. Ugyanis Szent-István, Baja mellett 1889. december havában az a borzasztó meglepetés érte Mészáros Mátyásné ottani lakost, hogy pár percnyi távollét után konyhájába lépve, halál-vonaglásban találta másfél éves fiaeskáját. A gyermek forró vízzel telt fezeket rántott magára a tüzhelyről és égési sebei oly súlyosak voltak, hogy harmadnapra meghalt. A törvényszék beavatkozott s kiküldte dr. Stern Ignác bajai és dr. Ladányi Mór szentistváni orvost, hogy boncolják fel a gyermeket. Minthogy két orvos írásban oda nyilatkozott, hogy a gyermek égési sebeiben halt meg, a törvényszék gondatlanságból eredő emberölés miatt kérdőre vonta az anyát. A múlt évi végtárgyaláson azonban Mészárosné azt a váratlan kijelentést tette, hogy akármint mond az egész ivre terjedő részletes boncjegyzőkönyv, az ő gyermekeit nem boncolta föl senki és a szegényke nem is égési sebek következtében, hanem torokbetegségben halt meg. A tárgyalást elhalasztották s újabbat tűztek ki, a melyre a két orvost is megeitálták. Csak az egyik, dr. Stern jelent meg és ez ragaszkodott hozzá, hogy a jegyzőkönyv igaz alapon nyugszik. Minthogy a másik orvos a megidézés dacára távol maradt, a törvényszék újra elhalasztotta a tárgyalást s egyttal elrendelte a holt gyermek exhumálását. Ez, mint nekinék írják, meg is történt a múlt napokban. A helyszínére utazott Kreesmarik alügyész, Kovács törvényszéki jegyző, dr. Tóth Béla törvényszéki és dr. Schnier kórházi orvos, a kopsorót teljes ép és száraz állapotban találták. A holttest még meglehetősen ép volt és pergamentszerű bőr borította, de bár a legapróbb részletekig megvizsgálta is a bizottság, a testen egyetlen karcolást sem talált. A két orvos dolga lesz már most, hogy felvilágosításokkal szolgáljon a törvényszéknek.

Közigazdaság.

Gazdatisztek kongresszusa. A magyar gazdatisztek a jövő hó elején (május 6. 7. és 8-án) gróf Bethlen Andráshoz földmívelésügyi miniszter védnöksége alatt országos kongresszust tartanak Budapesten, a Vigadó termében. A kongresszusnak előre megállapított programja a következő: Május hó 5-én este 8 órákor ismerkedési estély a Vigadó éttermében. — Május 6-án délelőtt 10 órákor gyűlés. Tárgyak: Elnöki megnyitó. A gazdatisztek erkölcsi és anyagi érdekeinek biztosítása. Délben 1 órákor társas ebéd a Vigadó éttermében. Délután 3 órákor kirándulás a lókiállítás megtekintésére a városigethe. — Május 7-én délelőtt 9 órákor gyűlés. Tárgyak: A gazdatisztek nyugdíjintézetének felállítás. A tisztizsájtó-rendszer előnyei a birtok jövedelmének szempontjából. Ebéd tetszés szerint bárhol. Délután 3 órákor kirándulás a lóversenyre. — Május 8-án délelőtt 9 órákor gyűlés. Tárgyak: Az elhelyezés szabályozása. Beadott indítványok és határozati javaslatok tárgyalása. Ebéd tetszés szerint bárhol. Délután 3 órákor a gyűlés esetleges folytatása és befejezése. Este 8 órákor bucsuestély a Vigadó éttermében.

Gabonaüzlet. Április hó 23-án. A külföldi vetések állásáról keringő kedvezőtlen hírek az ezen héten érkezett tudósításokkal megerősítést nyertek. Ezen körülmény és a tavaszi szokványárakban történt rendkívüli nagy szállítások a lefolyt heti üzletet igazgatótávé, az árakat 100—120 felszököttet, mely árvajavulással a készárak is 40—50 krt nyertek. Dacára, hogy a buza már évek óta nem látott áráron 9.80—10.00 vásároltatott, az eladók tartózkodók maradtak. A hangulat mai nappal lényegesen megváltozott, a mennyiben az ideges vételkedv megszűnt, az irányzat lanyhult. Buza árai váltakoztak 9.00—9.20 9.80—10.00 zárul 9.00. Zab 6.40—6.80 7.00 zárul 6.60—6.70. Tengeri 6.10—6.30 6.50 zárul 6.10. Árpa változatlan 6.20 zárul 6.20. Bab változatlan 6.50 zárul 6.80.

Lisztüzlet. Az elmúlt hét igen mozgalmas volt, az árak rohamosan emelkedtek; a vevők ezen bizonytalan árak miatt tartózkodó magatartást tanúsítottak. Goldstein Mór a „Szegedi Viktória gőzmalom“ zombori képviselője a következő árakat jegyzi zsákostul: 0 és 18 frt, 1-es 17.50, 2-ös 17 frt, 3-as 16.50, 4-es 16 frt, 5-ös 15.50, 6-os 15 frt, 7-es 14.50, 8-as 14 frt, 8½-es 13 frt, 8¾-es 12 frt, 9-es 10 frt. Korpa F. 5.50. korpa G. 5 frt 20 kr.

Naptár. Április.

Havi és heti nap	Katholikus naptár	Protestáns naptár	Görög-orosz naptár
24 Pént.	György vt.	Albert	12 Vazul pk.
25 Szom	Márk ev. vt.	Márk ev.	13 Artemon
26 Vas.	D. IV. Cant. K. D. 4 Cant. K. 14 F. 6 Márton		
27 Hétfő	Peregrin	Anasztáz	15 Arisztárk
28 Kedd	Vitályos V. vtk	Vitályos, Ág.	16 Agap., Iréne

Felelős szerkesztő:

Dr. BALOGHY ERNŐ,

köz- és váltó-ügyvéd.

Laptulajdonos és kiadó:

BITTERMANN ÁNDOR.

HIRDETÉSEK.

Fog-, fül-, gége- és szembajok

specialis orvosa

DR. SZABÓ SÁNDOR
ZOMBOR,

*—6

Basa-utca, a gymnasium mellett.

1. Foghuzás és fogtömés fájdalom nélkül, müleges fogsorok készítése, stb.
2. Fülzaggatás, fülfolys, nehéz hallás, stb.
3. Makacs rekedtség, orr-, torok- és gégedagátatok és gyuladások, differitis és torokgyík, stb.
4. Szemgyuladások, hályogok, látási zavarok, stb.

Hirdetmény.

Alólírott püspöki jószágigazgatóság ezennel közlirre teszi, hogy a **Sidi-Berkaszovai** (Szerém-megye) 400 kat. hold szántó, 1500 kat. hold erdő, 36 kat. hold szénakaszáló, 16 kat. hold szőlőkert és 4 kat. hold kert, a hozzátartozó gazdasági épületekkel a legtöbbet ígérőnek f. é. október hó 1-től kezdődő **három** egymásutáni termő évre haszonbérbe adja.

Zárt ajánlatok **f. évi május hó 31-ig** fogadtnak el, melyhez 1000 firtos bánatpénz csatolandó.

Körülményes felvilágosítások szóval vagy írásban megkeresésre szivesen eszközöltetnek.

Körös (Hörvátország), 1891. évi ápril 16-án.

3—2

Jószágigazgatóság.

1488. szám.

polg. 1891.

Hirdetmény.

A zombori kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróság ezennel közlirre teszi, miszerint a „torzai takarékpénztár“ mint részvénytársaság f. é. február hó 14-én tartott közgyűlésén hozott határozatával az alapítóknak — 100 drb rendve szóló részvény visszavétele által való leszállítását engedte el.

Felhívja ennélfogva a torzai takarékpénztár összhitelezőit, miszerint a kereskedelmi törvény 209. § a alapján — jogos érdeküknek kellő megóvása végett — Hettesheimer Henrik kir. törvényszéki bíró mint a kereskedelmi ügyek előadójánál **f. évi május hó 26-ik napjának d. e. 9 órájkor** tartandó tárgyaláson akár személyesen, akár pedig törvényszerű megbatalmazzottjaik által jelenjenek meg, s netaláni kifogásaikat annyival inkább adják elő, mivel ellenkező esetben a bemutatott zármérleg alapján fog az alapító leszállítást célzó közgyűlési határozat érdemében intézkedni.

Zomborban, a kir. törvényszék mint kereskedelmi bíróságnál 1891. évi március 29-én.

Mayer Károly,

Széchenyi József,

kir. törvénzi jegyző.

kir. törvénzi elnök.

(Utánnomás nem díjazatik.)

Hirdetmény.

Filipova község telekkönyvi betéteinek szerkesztésére kirendelt bizottság közhírré teszi, hogy az 1886. XXIX. törvényekben előírt helyszíni eljárás végett **1891. évi május hó 11-ik napján** a községben megjelenend.

Felhívtnak ennélfogva:
1. mindazok, kik a községben lévő valamely ingatlanhoz a telekjegyzőkönyvi állással szemben tulajdoni jogot tartanak, hogy a mennyiben az eljárás bírósági kiküldöttnek az arra vonatkozó okiratokat át nem adták — tulajdonjoguk bekebelezését a fent kitett határidőig a telekkönyvi hatósághoz intézendő szabályszerű beadvány útján kieszközölni; vagy az 1886. XXIX. t. c. 15-18. §-ai értelmében az átírásra szükséges adatokat megszerezni iparkodjanak, s azokkal igényüket a bizottság előtt annak a községben teljesítendő működése folyama alatt igazolják, avagy oda hassanak, hogy az átruházó telekjegyzőkönyvi tulajdonos az átruházási jogügylet létrejöttét a bizottság előtt szóval elismerje, és a tulajdonjog bekebelezésére engedélyt nyilvánítsa, mert ellen esetben jogait ezen előnyös uton nem érvényesíthetik és a bélyeg- és illetékelengedés kedvezményétől elesnek;
2. mindazon jelzálogos hitelezők, és azok, a kiknek javára egyéb nyilvankönyvi jogok vannak bejegyezve, de a bejegyzett követelések, illetőleg egyéb nyilvankönyvi jogok tényleg már megszüntek, ugyszintén az ilyen bejegyzésekkel terhelt ingatlanok tulajdonosai, hogy a bejegyzett jognak törlesztését kérelmezzék, vagy a törlesztés engedély nyilvánítsa végett a szerkesztő bizottság előtt megjelenjenek, mert ellenes esetben a bélyegmentesség kedvezményétől elesnek.
Hódsághon, 1891. évi április hó 6-án.

Jorgovits Cornél, Tepliczky Nándor,
kir. tkvezető. 3-2 kir. albiró.

Hirdetmény.

Az apatini járáshoz tartozó községekben szervezés alatt álló községi rendőrség részére beszerzendő alábbi ruházati tárgyak szállítására pályázat iratik ki.

Vállalkozók felhívtnak, miszerint 50 kros bélyeggel ellátott és az alábbi cikkek szerint részletezett írásbeli ajánlataikat **folyó hó végéig** ezen szolgabíró-ságnál nyújtsák be.

Szállítandók:

I. Szabó-munkában:

1. eszma-nadrág szürke gácsi posztóból;
 2. zubbony buzavirágkék gácsi posztóból hajtókával;
 3. köpeny szürke gácsi posztóból.
- A részletes feltételek s a mintaoltvány az alulirt szolgabíró-ságnál megtekinthetők.

II. Csizmadia-munkában:

1. magas szárú téli eszma borjuborból;
2. magas szárú nyári eszma borjuborból;
3. téli valamint nyári csizmafejelés;
4. téli és nyári talpalás.

III. Keztyűs-munkában:

1. fehér szarvasbőr keztyű.
- Apatin, 1891. évi április hó 18-án.

Ribiczey,
főszolgabíró.

Pályázat.

Bács-Bodrogh vármegye Járék községében üresedésben lévő községi orvosi állásra pályázatot nyitok s választási határnapul **f. évi május hó 16-ik napjának reggeli 8 óráját** tűzöm ki.

Az orvos javadalmazása: 600 frt készpénz fizetés, 20 kr nappali, 50 kr éjjeli látogatási és halottkémlelési díj, egy a szabályrendeletileg megállapított husszemle díjából áll.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy az 1886. évi 14-ik t. c. 143. §-a értelmében felszerelendő kérvényüket **f. évi május hó 8-ig** alulírott nál nyújtsák be, mert a később érkezők figyelembe vehetők nem lesznek.

Kelt Ujvidéken, 1891. évi április hó 7-én.

Kolozsváry Sándor,
főszolgabíró.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósága által 256. közgy. szám alatti határozatával engedélyezett iskola építésre az árlejtés folyó évi ápril hó 15. napján megtartván, árlejtés hiányában eredménytelen maradt, miért is egy újabb árlejtési határnap **folyó évi május hó 2. napján d. e. 8 órára** tűzetik ki.

Felhívtnak mindazok, kik ezen második szóbeli árlejtésen résztvenni óhajtanak, hogy 10% bánatpénzzel a mondott napon és időben Karavukova községhezánál jelentkezzenek.

Az előirányzott költségek 5340 frt 58 kr.
Az árlejtési feltételek és műszaki okmányok a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt bármikor megtekinthetők.

Karavukova, 1891. április hó 16-án.

Rumbach Mihály, Baumann János,
jegyző. 3-2 bíró.

Pályázati hirdetmény.

A járáshoz tartozó községek előjáróinak felkérésére folytán a megyei törvényhatóság által jóváhagyott községi szabályrendeletekkel rendszeresített következő községi rendőri állások betöltésére hirdetek pályázatot:

1. **Kula** községben: 1 őrzetői, 4 gyalog- és 2 lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 375 frt, a rendőrök egyenként 335 frt, a lovasrendőrök fizetésükön felül egyenként évi 160 frt lótarthatási átalányt kapnak.

2. **Cservenka** községben: 1 őrzetői, 3 gyalog- és 2 lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 400 frt, a rendőrök egyenként 300 frt, a lovasrendőrök fizetésükön felül egyenként évi 100 frt lótarthatási átalányt kapnak.

3. **Torzsa** községben és a hozzá csatlakozott pusztákon: 1 őrzetői, 2 gyalog- és 3 lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 400 frt, a rendőrök egyenként 300 frt, a lovasrendőrök egyenként 300 frt. A lovasrendőrök lótarthatási átalánya évi 100 frt.

4. **Keresztur** községben: 1 őrzetői, 2 gyalog- és 2 lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 400 frt, a rendőrök egyenként 300 frt. A lovasrendőrök lótarthatási átalánya egyenként évi 100 frt.

5. **Uj-Verbász** községben: 1 őrzetői, 2 gyalog- és két lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 360 frt, a rendőrök egyenként 300 frt. Egyenruházattal a község által láttnak el. A lovasrendőrök lótarthatási átalánya egyenként évi 100 frt.

6. **O-Verbász** községben: 1 őrzetői, 2 gyalog- és két lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 400 frt, a rendőrök egyenként 300 frt. Egyenruházattal a község által láttnak el. A lovasrendőrök lótarthatási átalánya egyenként évi 100 frt.

7. **Kucura** községben: 1 őrzetői, 2 gyalog- és 2 lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 400 frt, a rendőrök egyenként 300 frt. Egyenruházattal a község által láttnak el. A lovasrendőrök lótarthatási átalánya egyenként évi 100 frt.

8. **Kis-Kér** községben: 1 őrzetői, 1 gyalog- és 2 lovasrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 340 frt, a rendőrök egyenként 300 frt. Egyenruházattal a község által láttnak el. A lovasrendőrök ezen felül egyenként évi 100 frt lótarthatási átalányt kapnak.

9. **Veprovác** községben: 1 őrzetői és 4 gyalogrendőri állásra. Az őrzető évi fizetése 250 frt, a rendőrök egyenként 200 frt.

A **Kula, Cservenka, Keresztur, Torzsa** és **Veprovác** községben alkalmazandó rendőri személyzet köteles a megállapítandó egyenruházatot sajátjából beszerezni.

Községi rendőrökül csak azok alkalmazhatók, akik:

- a) magyar honpolgárok;
- b) védkötelezettségüknek megfeleltek, 24 ik életévüket betöltötték, a 60 ikat pedig el nem érték;
- c) fedhetlen erkölcsűek s teljesen rovatlan előéletűek;
- d) teljesen egészségesek;
- e) irni olvasni tudnak és a községben divó főnyelvet bírják;
- f) az őrzetői állásra ezeken kívül, hogy a magyar nyelvet szó és írásban oly tökéletesen bírják, hogy ezen az előirt írásbeli teendőket biztosan végeznék képesek legyenek.

A községi rendőrségbe való felvételnél a kiválasztott egyenlősége esetében elsőbbség adandó: első sorban az 1873. évi II. t. c. által kedvezményezett altiszteknek és kiszolgált állami csendőröknek; második sorban a hadsereg és honvédségnél kiszolgált egyéneknek;

harmad sorban az eddig minden kifogás nélkül rendőrségi szolgálatban (nem felelős őri minőségben) állott egyéneknek.

Felhívom a pályázni kívánókat, hogy okmányokkal ellátva felszerelt pályázati kérvényeiket **folyó évi május hó 5-ikéig** benyújtsák. A pályázók tartoznak pályázati kérvényeikben azon községet, a melyben alkalmaztatni kívánnak, megjelölni. **Szabad-ságukban áll azonban ugyanazon kérvényben több állásra, esetleg több községben különböző rendőri állásokra is pályázni.**
Kulán, 1891. évi április hó 15-én.

Molnár Károly,
főszolgabíró.

Értesítés.

Van szerencsém a n. é. közönséget értesíteni, hogy nagy raktárom van különböző

sörökből

saját házamban (Juhász utca 148. sz.) és pedig:

Raktár-, kiviteli-, márciusi-, dupla márciusi- és királysör, ezenkívül

chocoládésörökből,

mely utóbbi különösen a hölgyeknek ajánlható, mivel ez egy még nem használt új találmánya egyik

leghiresebb sörfőzdeknél,

mely orvosilag megvizsgáltatott és mindenkinek a legmelegebben ajánlatott. E sörök csak nálam, fentemlített házamban és sörraktáromban (főutca 151. sz.) üvegekben, melyek céggel vannak ellátva, kaphatók.

Mivel azon helyzetben vagyok, hogy minden versenyt kiállhatok, kérem a vevő urakat próbával meggyőződést szerezni a sör jóságáról, kiknek aztán a rendelésnél tetemes árleengedést adok.

Azon reményben, hogy a n. é. közönség nagyszámú látogatásaival engem támogatni fog,

vagyok kiváló tisztelettel

BIKÁR PÁL M.

Árlejtési hirdetmény.

Bács-Bodrogh megye törvényhatósági bizottsága 257/1891. közgy. szám alatt hozott határozatával a Hódságh községi jegyzői lak átalakítása engedélyeztetvén, ezen átalakítási munkálatokra árlejtési pályázatot nyitattik.

Az árlejtés folyó évi ápril hó 30-án d. e. 9 órakor fog Hódságh községhezánál megtartatni.

Az előirányzati ár 4829 frt 49 kr.

Vállalkozni kívánók az árlejtés előtt tartoznak 10% óvadékot készpénzben vagy óvadékképes papírban Hódságh község pénztárába lefizetni, illetve letenni.

A tervek és költségelőirányzat, egy a részletes feltételek, a hivatalos órák alatt Hódságh községhezánál megtekinthetők.

Hódsághon, 1891. évi április hó 18-án.

A községi előjáróság.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye Báthmonostor községben az üresedésbe jött községi jegyzői állásra pályázatot nyitok.

Ezen állás a következő évi javadalmazással van egybekötve:

1. Évi készpénzfizetés 363 frt 60 kr;
2. $\frac{2}{3}$ telek föld haszonélvezete;
3. 7 hold á) 1200 □ öl kaszálóföld;
4. 10 köbméter lággyfa;
5. szabad lakás a hozzátartozó kerttel.

Felhívom a pályázni óhajtókat, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényeiket **f. évi ápril hó 26-ig** bezárólag nálam nyújtsák be.

A választás **f. évi ápril hó 28-án d. e. 10 órakor** Báthmonostor községhezánál fog megejteni.

Baja, 1891. ápril 16.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogh vármegye topolyai járáshoz tartozó Sándor községben üresedésbe jött jegyzői állás betöltése céljából ezennel pályázatot nyitattik.

Ezen állás javadalmazása:

1. Kétnegyed telek szántóföld természetbeni használata, mely után az állami adót a jegyző fizeti.
2. Szabad lakás, melyet a község jókarban tartani köteles.

3. Nyolcvannégy forint készpénz, 60 mázsa széna, 6 öl keményfa, 2 mázsás sertés, 120 # (67 k. 20 gr.) marhahus, 50 # (28 kiló) faggyu-gyertya, vagy ezeknek egyenértéke.

Felhívtnak a pályázni szándékozók, hogy az 1886. évi XXII. t. c. 174. §-a értelmében (magyar-szerb nyelvű képesítéssel) felszerelt kérvényeiket **hosszabb f. évi május hó 10-ik napjáig** annyival inkább nyújtsák be, mivel később érkező kérvények figyelembe nem vétetnek.

A választási határnap utólag fog kifizetni.
Topolyán, 1891. április 14-én.

Császár,
főszolgabíró.

Árverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881. évi LX. t. c. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a tek. apatini kir. járásbíró-ság 3450. sz. végzése által Fernbach János apatini lakos végrehajtó javára Gillich Jakab és neje Anna apatini lakosok ellen 369 frt tőke, ennek 1889. évi augusztus hó 13 ik napjától számított 7% kamatai és eddig összesen 21 frt 45 kr perköltség követelés erejéig elrendelt biztosítási végrehajtás alkalmával bíróság lefoglalt és 434 frt 40 kr-ra becsült ruha-, butor-, ágyneműek és egyéb házi eszközökből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek az 1482/1891. sz. kiküldést rendelő végzés folytán a helyszínen, vagyis Apatinban alperesek lakásán leendő eszközzésére **1891. évi május hó 15. napjának délelőtti 9 órája** határidőül kitzetik és ahhoz a venni szándékozók ezennel oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881. évi LX. t. c. 107. §-a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is eladatni fognak.

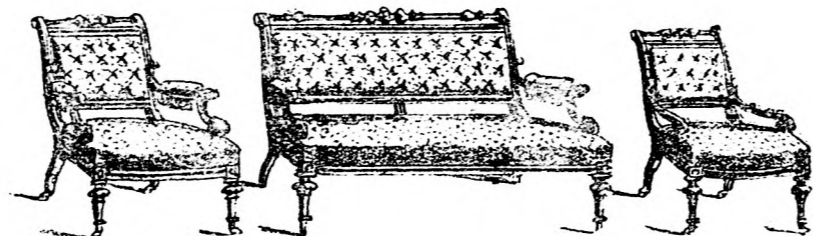
Az előirányzott ingóságok vételára az 1881. évi LX. t. c. 108. §-ban megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő.

Kelt Apatinban, 1891. évi április hó 19-én.

Oláh János,
kir. bir. végrehajtó.

SCHERER FERENCZ

ZOMBORBAN.

Van szerencsém e város és vidéke n. é. közönségének figyelmét Zomborban, a főutcában, a **Falcione-féle házban** levő

RAKTÁRAMRA

felhívni és azt megtekintésre ajánlani.

Legfőbb törekvésem oda volt irányozva, hogy teljes

menyasszonyi kelengyékét

legyek képes összeállítani, a legegyszerűbbtől kezdve a legfinomabb kiállításig, de csakis szolid és a jelenkor kívánalmainak megfelelőleg a **legújabb divat szerint, a legjutányosabb áron.**

Nagy választékban készletben tartok mindennemű

asztalos és kárpitozott butorokat

u. m.: *szekrény, ágy, mosdó-szekrény, éjjeli-szekrény, kredenc, trumeau, asztal, góth-székek* és hajlított tömör fából *fofel, hintaszék, magas támlájú pamlagok, ottománok, és*

szalongszoborok, függő- és asztali lámpák,

consol- és állótükrök, képek, függönytartók, fogasok, íróasztalok, könyv- és edény-tálcák, tea- és virágasztal,

különböző szobrok, függő- és asztali lámpák,

ampel. Porcellánból: ebéd-szerviz, kávé-, tea- és mosdó-szervizek. Különböző üveg-árak, u. m.: bor-, sör- és likőr-szervizek, virágvázák, mindennemű palack, pohár, kancsó, deszertnyélér, kompottalak. Különböző china-ezüst kés, villa, kanál, aufsatz, gyertyatartó, cukorszence, kompottál, ecet-olajtartó, tálcák. Különböző vasbutor ágyak, gyermekágyak, sodronymatrac, moslászta, fogas és kályha-ernyők.

Teljes tisztelettel

10-9

SCHERER FERENCZ.

Nagy raktár a vendéglősök és vidéki kereskedők számára, a legolcsóbb áron.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

Butorok részletfizetésre előnyösen.

ÚJ ÓRÁS ÜZLET.

Van szerencsém a n. é. közönség tudomására hozni, hogy hazánk legnagyobb órás üzleteiben szerzett sok évi gyakorlat után **Zomborban**

ÓRÁS ÜZLETET

nyitottam, fő-utca, 164. sz. (a zombori takarékpénztár átellenében.)

Midőn bátor vagyok magamat a n. é. közönség szives jóindulatába ajánlani, azt azon ígérettel teszem, miszerint megbizásainknak mindenkor a lehető *legpontosabb, leggyorsabb és legolcsóbban* fogok megfelelni.

Szives pártfogást kérve maradok teljes tisztelettel

PENTZ JÁNOS,
mű-órási.

Ugyanitt egy jó házból való fin **tanoncúl** felvételtik.

Javítások két évi jótállás mellett eszközöltenek.

MINDENFÉLE JAVÍTÁS EGYVÁLTAZTAVIK.

NAGY RAKTÁR MINDENFÉLE ZSEB- ÉS FALI-ÓRÁKBAN.

Heindlhofer Róbert Zomborban.

Keil Alejos-féle

Padlózat-fénymáz

(Glasur) Bécsből

legkínáltabb mázó szert puda padló számára, 1 nagy palack ára 1 frt 35 kr, 1 kis palack ára 68 kr.

Viaszk-kenőcs

legjobb és legegyszerűbb beeresztő-szer kemény padló számára, 1 köcsög ára 68 kr.

mindenkor kapható:

Heindlhofer Róbertnél Zomborban.

Új találmány.

Alulírott Szalay Károly zombori lakatosmester befelé nyíló

vizmentes ablakszerkezetet

talált fel; ezen új találmányu **ablak** alkalmazása mellett bármily erős esőzés alkalmával a **víz a szobába be nem hatolhat**, holott az eddig használt befelé nyíló ablakoknál a víz a szobába befolyt. **Vízáthatlan** új találmányu **ablakaim** külső üvegtáblája oly széles, mint a belső ablaké, miáltal több világosság hatol be a szobába, mint az eddigieké. Az ablakpántok új szerkezetűek, a festéket az ablakfáról le nem dörzsölik és nem csikorognak; a közép-zár láncos szerkezetű és az ablakot oly szilárdan zárja, hogy nemcsak vízmentes, de léghuzammentes is. Szakértők dicséret és elismerő véleménye alapján bátor vagyok a nagyérdemű közönség figyelmét ezen új találmányomra felhívni. Helyi és vidéki megrendeléseket elfogad a feltaláló és szabadalom tulajdonos

Szalay Károly,
zombori lakatosmester.

738. szám.
kig. 1891.

Arlejtési hirdetmény.

Almás község előjárósága által ezzel köz-hírré tétetik, hogy a község háza kibővítése iránt, a vármegyei törvényhatóságnak 1890. évi október 14-én hozott 1136 közg. 1890. sz. határozatával jóváhagyott költségvetés és tervrajz alapján fogantatandó építkezés biztosítása végett f. évi április hó 30-án d. e. 9 órakor versenytárgyalás tartatik, melyre a vállalkozni szándékozók azzal hivatnak meg, hogy az 1506 frt 2 krban megállapított költségvetési összegnek 10%-a bántapénzüll letendő.

A költségvetés s műszaki tervrajz, ugy az építési feltételek a község jegyzői irodában a hivatalos órák alatt betekintheők.

Almás, 1891. évi április hó 10-én.

Az előjáróság.

3-3

1816. szám.
kig. 1891.

Pályázati hirdetmény.

Bács-Bodrogi vármegye Bálthmonostor községben üresedésbe jött és évi 300 frt fizetéssel rendszeresített községi imoki állásra pályázat nyitattik.

Felhívtnak a pályázni óhajtok, hogy szabályszerűleg felszerelt kérvényeket hozzám f. évi április hó 26-ig bezárólag nyújtsák be.

A választás f. évi április hó 28-án d. e. 10 órakor Bálthmonostor község házában fog megejtenni. Baja, 1891. április 16.

Latinovits Gyula,
főszolgabíró.

2-2

SCHLICK-féle Vasöntőde- és Gépgyár-

részvénytársaság

BUDAPESTEN.

Gyár és irodák: Városi iroda és raktár:
VI., Károlyi Vár ut. 1898/99. szám. VI., Podmaniczky-utca 14. szám.

Ajánlja kitűnő és szilárd szerkezetű

gőz- és járgányeséplő-készületeit

és számos első díjjal kitüntetett

szab. SCHLICK-fele 2 és 3 vasu ekéit

és szabadalmazott mélyítő-ekéit,

eredeti SCHLICK és

VIDATS-féle

egyvasu ekéit,

talajmivelő eszközeit,

boronáit és

rögtörő hengereit, valamint

Schlick-féle „Haladás” sorbavelőgépeit

Készletben vannak továbbá: gabonatisztító rosták (Baker és Vidats-rendszer) takarmánykészítő gépek, tengeri morzsológék és darálóok, szab. Jókay-tele „Hungária” daráló-gépek erőhajtásra, örlőmalomok és olajmalomrendezések. Eredeti amerikai kéve-kötő és marokrakó arató-gépek és fűkaszaló-gépek, szállítható mezei vasutak stb.

Előnyös fizetési feltételek. Legjutányosabb áruk. Árjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.

Zomborban mintaraktár a gazdasági egyesület helyiségében. 24-7

3-2

M. kir. folyamernöki hivatal.

Zomborban, 1891. évi április hó 18-án.

3-2

M. kir. folyamernöki hivatal.

Zomborban, 1891. évi április hó 18-án.

3-2

M. kir. folyamernöki hivatal.

Zomborban, 1891. évi április hó 18-án.

3-2

M. kir. folyamernöki hivatal.

Zomborban, 1891. évi április hó 18-án.

3-2

M. kir. folyamernöki hivatal.

Zomborban, 1891. évi április hó 18-án.

3-2

M. kir. folyamernöki hivatal.

Zomborban, 1891. évi április hó 18-án.

Zombor, 1891. Bittermann Nándor könyv- és könyvnyomdájából.